

С.А. Мехович, к.е.н., професор НТУ «ХПІ», Харків

Ю.М. Розпутько, магістр, м. Харків, НТУ «ХПІ»

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ГОСПОДАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА

Відповідно до Закону України «Про режим іноземного інвестування», іноземні інвестиції — це цінності, що вкладаються іноземними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності відповідно до законодавства України з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту [1].

Незважаючи на несприятливий інвестиційний клімат до України надходять іноземні інвестиції. Так, у 2011 році їх загальна сума становила 48,4 млрд. долл.. Станом же на 1 липня 2012 року до України надійшло 50,7 млрд. дол., в тому числі з: Кіпру — 12,8 млрд. дол., Німеччини — 7,2 млрд. дол., Нідерланди — 4,9 млрд. дол., Австрія — 3,4 млрд. дол., Росія — 3,4 млрд. дол., Великобританія — 2,5 млрд. дол., Франція — 2,2 млрд. дол., США — 1,8 млрд. дол., Швеція — 1,7 млрд. дол.[2].

Перспективними напрямками для інвестицій в Україну є професійні послуги, аутсортинг бізнес-планів та сектор ІТ.

Іноземні інвестиції, включаючи внески до статутного капіталу підприємства з іноземними інвестиціями, оцінюються в іноземній конвертованій валюті та валюті України.

Іноземні інвестори, які здійснюють прямі інвестиції в Україну шляхом внесення коштів до статутного капіталу об'єкта інвестування, повинні відкрити поточний рахунок для формування статутного капіталу [1].

Для обліку внесків учасників господарського товариства застосовується пасивний рахунок 40 “Статутний капітал”. Аналітичний облік до рахунка 40 “Статутний капітал” ведуть за видом капіталу окремо на кожного учасника.

Визначення розміру статутного капіталу згідно із засновницькою угодою відображається в обліку за Д 462 К 40. Внесення часток засновників:

- грошовими коштами в іноземній валюті – Д 312 К 462;
- основними засобами – Д 152 К 462, Д 10 К 152.

Для підприємств з іноземними інвестиціями, крім передбачених П(С)БО основних форм фінансової звітності (форма 1 “Баланс”, форма 2 “Звіт про фінансові результати”, форма 3 “Звіт про рух грошових коштів”, форма 4 “Звіт про власний капітал”), в обов’язковому порядку щоквартально складається форма № 10-ЗЕЗ “Звіт про іноземні інвестиції в Україну”.

У бухгалтерському обліку отримання іноземної інвестиції у вигляді майна, яке перетинає митний кордон України, ніяких інвалютних особливостей немає. Заборгованість іноземного інвестора щодо внеску до статутного капіталу вважають немонетарною статтею балансу, тому курсові різниці (незалежно від того, в якій валюті виражено оцінку внесеного майна) не розраховують [3].

До підприємств, створених за участю іноземних інвестицій, незалежно від форм та часу їх внесення, з 25.02.2000 застосовується національний режим оподаткування, встановлений законами України для підприємств, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження.

При обліку іноземних інвестицій виникають такі проблеми: перша проблема виникає при проведенні класифікації заборгованості інвестора в іноземній валюті з метою розрахунку курсових різниць на дату балансу, сутність якої полягає в тому, що у П(С)БО 21 конкретно не вказано, що

заборгованість інвестора в іноземній валюті є монетарна стаття балансу; другою проблемою є визначення порядку відображення курсових різниць адже в П(С)БО 21 та П(С)БО 13 прямо не визначений порядок відображення курсових різниць.

Інвестування має вирішальний вплив на життєдіяльність підприємства. Так, помилкові інвестиційні рішення (недооцінка необхідності виділення коштів на розширення, реконструкцію, придбання сучасного устаткування, вибір невдалих проектів, затягування строків будівництва тощо) можуть призвести до витіснення з ринку, загрожувати існуванню підприємства та ін.

Список літератури: 1. Закон України «Про режим іноземного інвестування» //ВР від 19.03.96р., №93/96. 2. <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Державний комітет статистики України. 3. Митний кодекс України від 11.07.2002 р. № 92- IV.